

SIİRT İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2020

ORTAOKUL

09 - 13 KASIM

6

ÖDEU TAKİP SİSTEMİ

Toplumun bireyden statüsüne uygun olarak beklediği durumlara **rol** denir. Doğduğumuz andan itibaren bir çaba sarf etmeden abla, kardeş, yeğen, vatandaş gibi rollere sahip olabiliriz. Sonradan ise anne, baba, doktor, sporcu gibi rolleri kazanabiliriz. Aynı anda birçok role sahip olabiliriz.

Roller,

Yaşa

• Mesleğe

• Cinsiyete göre değişebilir.

Roller beraberinde sorumluluklar getirir. Sorumlulukları yerine getirmesek düzen bozulur.

Ön yargı, bir kişi ya da olaya ilişkin yeterli bilgi edinmeden önceden peşin bir karara varma durumudur.

Ön Yargının Nedenleri

• Irkçılık

• Cinsiyet Ayrımı

• Siyasi Görüş

• Statü

• Sosyo-ekonomik Düzey

Ön yargı insanlar arası iletişimi olumsuz etkiler.

Empati ve hoşgörü olmak, ön yargıların ortadan kalkmasını sağlar.

Kültür, toplumların kendilerine özgü olan ve gelecek nesillere aktarılan maddi-manevi değerlere denir.

Kültürü oluşturan unsurlar,

• Din

• Dil

• Tarih

• Gelenek-göreneklerdir.

Kültür sürekli değişim ve gelişim içindedir.

Kültürel değerler toplumda birlik ve beraberliğin sağlanmasında önemli rol oynar.

Millî Kültürü oluşturan unsurlar,

• Tarih

• Dil

• Gelenek-görenek

• Sanat

• Örf

• Din

BİRLİKTE DAHA GÜÇLÜYÜZ

• Toplum içinde yaşayan insanların tek başlarına çözemedikleri problemleri hep birlikte çözmeye çalışmaları yardımlaşmadır. Toplumda yardımlaşma ve dayanışma birlik beraberliği artırır.

• Dernek, vakıf, sendikalar, sivil toplum kuruluşları bu birlikteliğin sağlanmasında yardımcıdır.

Sivil Toplum Kuruluşları

• TEGV: (Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı)

Amaçları, devlet tarafından verilen temel eğitime destek olmaktır.

• **LÖSEV:** (Lösemili Çocuklar Sağlık ve Eğitim Vakfı)

Lösemili çocuklara yardımda bulunan vakıftır.

• **KIZILAY:**

Sel, deprem, yangın gibi felaketlerde, savaş anında ayrıca fakir olup yardıma ihtiyacı olan insanlara yardım eder.

• **DARÜŞŞAFAKA:**

Babası, annesi hayatta olmayan maddi olanakları yetersiz, yetenekli çocukları okutan sivil toplum kuruluşudur.

Sorunlarımın Çözümünü Biliyorum

Başkalarına zarar vermeden dilediğini yapabilmek özgürlüktür.

Hak ve özgürlüklerin sınırlandığı durumlar:

- Savaş
- Seferberlik
- Olağanüstü Hal

Bir şeyi yapabilme yetkisine hak denir. Doğuştan kazanılan haklara herkes sahiptir.

Yaşama, eğitim, seyahat hakkı gibi... Haklarımız ihlal edilirse dilekçe hakkını kullanarak sorunumuzu çözebiliriz.

Türklerin bilinen ilk yurdu Orta

Asya'dır. Orta Asya batıda Hazar Denizi, doğuda Kingan Dağları, kuzeyde Altay Dağları, güneyde ise Tibet Platosu ve Hindukuş Dağları arasında yer alır. Bu coğrafyada Türkler, İslamiyet'ten önce **Hun, Kök Türk ve Uygur** gibi devletler kurmuştur.

Orta Asya'nın Özellikleri:

- Coğrafi özellikler, bozkır kültürünün ortaya çıkmasında etkili olmuştur.
- Çadır, kilim ve demir bu kültürün önemli unsurlarındandır
- Halı, konargöçer yaşam tarzının vazgeçilmez eşyasıdır.
- Konargöçer bir hayat tarzı yaşamakta ve daha çok hayvancılık ile uğraşmaktaydılar.
- Türkler için "at" çok önemlidir ve ilk defa evcilleştirilmiştir.
- Gök Tanrı inancı vardır. Ölümünden sonra hayata inanılır.
- Toplumun en küçük birimi aile idi. Aileler sülaleleri, sülaleler boyları, boylar milleti, millet de devleti oluştururdu.

Kurgan: Eski Türklerde ölen kişinin değerli eşyalarıyla birlikte gömüldüğü mezara kurgan denir.

Yuğ: Eski Türklerde cenaze töreni ve cenazede ağıt yakılmasına yuğ denir.

Töre: Örf ve adetlerle belirlenen sözlü hukuk kurallarıdır.

Kut: Hükümdara devleti yönetme yetkisinin Tanrı tarafından verildiği inancıdır.

Kurultay (toy): İlk Türk devletlerinde devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı **meclistir.**

Hatun: Kağan'ın eşi

Balbal: Mezarların üstüne öldürdükleri insan sayısı kadar insan şeklinde dikilen taşlardır.

Orta Asya'dan Göçlerin Nedenleri: Nüfusun artması ve otlakların azalması

Salgın hastalıklar

İklimin kurak olması, kışın şiddetli geçmesi

Komşu devletlerin saldırıları ve kendi aralarındaki mücadeleler.

ASYA HUN DEVLETİ (M.Ö 220-MS 216)

Tarihte bilinen **ilk Türk devletidir.**

Teoman tarafından kurulmuştur.

Teoman Türk boylarını tek bir yönetim altında toplamıştır.

Teoman döneminde Çinliler Türk akınlarını önlemek için **Çin Seddi'ni** yaptırdılar.

Devlet en parlak dönemini Metehan döneminde yaşamıştır.

Mete günümüz ordusunda kullanılan **onlu sistemi (10'lu Sistem)** kurdu.

Oğuz Kağan destanındaki Oğuz'un **Metehan** olduğu sanılmaktadır.

UYGUR DEVLETİ (745-840):

Bilge Kül Kağan tarafından kuruldu.

Devletin merkezi Karabalasagundur.

Türk tarihinde **yerleşik hayata geçen ilk uygarlıktır.**

İlk Türk mimari eserler olan saraylar ve tapınaklar bu dönemde yapılmıştır.

Resim, minyatür, heykel türü eserleri oluşturmuşlardır.

Kağıt ve matbaayı kullanan ilk uygarlıktır.

18 harften oluşan Uygur alfabesini kullanmışlardır.

Eşyayı kiraya verme, ortaklık kurma, iş sözleşmesi senedi gibi hukuki olayları gerçekleştirdiler.

Posta teşkilatı, vergi sistemleri kurmuşlardır.

Maniheizm dinini benimsemeleri

Türklük ve savaşçılık özelliklerinin yok olmasına neden olmuştur.

Türeyiş ve Göç Destanı Uygurlara aittir

1) Ali'nin babası elektrik faturasını ödemeyi unutmuştu ve bu sebeple Ali'lerin elektrikleri kesilmişti.

Bu durumda Ali'nin babası aşağıdakilerden hangisini yerine getirmemiş olur?

- A) Haklarını
- B) Özgürlüklerini
- C) Sorumluluklarını
- D) Düşüncelerini

2) Aşağıdaki cümlelerden hangisi **olgu cümlesidir?**

- A) Çok güzel bir araban var.
- B) Güneydoğu Anadolu bölgesi en küçük bölgemizdir.
- C) En sevdiğim renk beyazdır.
- D) Bence o, seni sevmiyor

3)Görüş: Kişiden kişiye göre değişen ve insanların bireysel düşüncelerine denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi görüş tanımlamasına uygun bir örnek olabilir?

- A) İstanbul, Türkiye'nin en kalabalık şehridir
- B) İstanbul, Türkiye'nin en güzel şehridir
- C) İstanbul, Marmara Bölgesi'ndedir.
- D) İstanbul, tarihi bir şehirdir

4) Aşağıdakilerden hangisi yerleşme özgürlüğünün sınırlandırabileceği bir durum değildir?

- A) Nüfus sayımı yapmak
- B) Kamu mallarını korumak
- C) Suç işlenmesini önlemek
- D) Sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak

5)Olgu,doğruluğu ispat edilmiş bilgidir. Aşağıda verilen yargılardan hangisi bir olgudur?

- A)Herkes evinde kedi besler
- B)İnsanlar en çok yeşili sever
- C)Türkiye'nin başkenti Ankara'dır
- D) Dünya'nın en güzel şehri Ankara'dır

6) Aşağıdakilerden hangisi Sosyal Bilgiler dersinin bize kazandırdığı davranışlardan değildir?

- A) Hak ve özgürlüklerini bilen bir vatandaş olmayı öğretir.
- B) Ülkemizi ,ülkemizin zenginliklerini öğretir.
- C) Sorumluluk almayı,aldığı sorumluluğu yerine getirmeyi öğretir.
- D) Hastalık saçan mikroplarla mücadeleyi öğretir.

7)Aşağıdakilerden hangisi vatandaşların devlete karşı olan sorumluluklarından biridir?

- A)Bazı sivil toplum örgütlerine üye olmak.
- B)Kanunlara uymak.
- C)Kültürel etkinliklere katılmak.
- D)Siyasi parti kurmak

8) Aşağıdakilerden hangisi sosyal bilimler arasında yer alır?

- A)Tıp
- B)Biyoloji
- C)Kimya
- D)Sosyoloji

9)Büyük Hun devletiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Devletin başında kağan bulunur
- B) Türk Ordusunu temellerini atmışlardır
- C) Orhun alfabesini kullanmışlardır
- D) Oğuz kağan destanı Hunlara aittir

10)Aşağıdakilerden hangisi hunların yaşam biçimiyle ilgili değildir?

- A) Otlaklarda hayvan beslerlerdi
- B) Surlarla çevrili şehirlerde otururlardı
- C) Kendilerine ait toprakları vardı
- D) At, sığır, koyun beslerlerdi

Çinliler uzaydan dahi görülebilen Çin Seddini yapmışlardır

11)Bunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kuzey rüzgarlarından korunmak
- B) Büyük bir sanat eseri yapmak
- C) Gelecek nesillere bir eser bırakmak
- D) Kuzeyden gelecek Türk akınlarını önlemek

12)Orta Asya'da yaşayan Türkler büyük ölçüde hayvancılık yaparak yaşamlarını sürdürmüşlerdir.

Bu durumun etkisi aşağıdakilerden hangisinde en az görülür?

- A) Büyük şehirler kurmuşlardır
- B) Göçebe olarak yaşamak zorunda kalmışlardır
- C) Otlakların önemi çok büyük olmuştur
- D) Boylar arasında otlaklar yüzünden çatışmalar

13)Büyük Hun İmparatorluğunda ordunun on, yüz, bin gibi birliklere ayrılması hangi hükümdar döneminde olmuştur?

- A) Mete Han
- B) Teoman
- C)Bilge Kağan
- D)İstemi Kağan

14)Aşağıdakilerden hangisi Türk ordusunun özelliği ile ilgili değildir?

- A) Süratli ve isabetli karar verir
- B) Hedefi vurmada tam isabetlidir
- C) Verilen emre her zaman itaat eder
- D) Ülkemize dıştan gelecek tehditleri önemsemez.

15)Orhun yazıtları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Köktürk devletinin kuruluşu ile ilgili olaylar anlatılmıştır
- B) Bilge kağanın yaşamı anlatılmıştır
- C)Çinlilerin Türlerle ilgili ilişkileri anlatılmıştır
- D)Orhun yazıtları Anadolu 'da bulunmuştur

16)Köktürlere ait Paraların üzerinde kağan ve hatunun resmi bulunmaktadır"

Buna bağlı aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Devlet yönetiminde kadın söz sahibidir
- B) Köktürklerde kadının hiçbir önemi yoktur
- C)Köktürklerde kadına önem verilmektedir
- D)Hatun kağanın en önemli yardımcısıdır

17)Tükler hangi savaşta Abbasilerin yanında yer alarak Çinlilere karşı savaşmışlardır?

- A) Talas savaşı B) Bedir savaşı
- C) Hendek savaşı D) Malazgirt savaşı

18)Kişinin kendi fikirlerini içeren ve kişiden kişiye değişen cümlelere ne cümlesi denir?

- A) Kavram B) Görüş
- C) Olgu D) Genelleme

19) Aşağıdakilerden hangisi sosyal bilgilerin sağladığı yaralardan birisi değildir?

- A) Haklarımızı ve sorumluluklarımızı öğreniriz.
- B) İyi bir vatandaş olarak yetişmemizi sağlar.
- C) Bedensel olarak gelişmemizi sağlar.
- D) İnsanlar arası yardımlaşmanın önemini öğreniriz

I.Kediler çok sevimlidir.

II. Papağan en güzel kuştur.

III. Cumhuriyet 29 Ekim 1923'te ilan edildi.

20) Yukarıdaki cümlelerden hangisi ya da hangileri görüü cümlesidir?

- A) Yalnız I B) I ve II
- C) II ve III D) Yalnız II

CEVAP ANAHTARI

TÜRKÇE

- 1) B
- 2) D
- 3) A
- 4) A
- 5) A
- 6) C
- 7) A
- 8) D
- 9) D
- 10) A
- 11) B
- 12) D
- 13) D
- 14) D
- 15) B
- 16) C
- 17) A
- 18) B
- 19) B
- 20) D

MATEMATİK

- 1) A
- 2) C
- 3) B
- 4) B
- 5) A
- 6) D
- 7) C
- 8) A
- 9) B
- 10) D
- 11) B
- 12) A
- 13) A
- 14) B
- 15) B
- 16) D
- 17) C
- 18) D
- 19) A
- 20) D

FEN BİLİMLERİ

- 1) C
- 2) D
- 3) C
- 4) D
- 5) C
- 6) D
- 7) D
- 8) C
- 9) B
- 10) C
- 11) D
- 12) C
- 13) B
- 14) D
- 15) C
- 16) B
- 17) B
- 18) B
- 19) D
- 20) C

SOSYAL BİLGİLER

- 1) C
- 2) B
- 3) B
- 4) A
- 5) C
- 6) D
- 7) B
- 8) D
- 9) C
- 10) B
- 11) D
- 12) A
- 13) A
- 14) D
- 15) D
- 16) B
- 17) A
- 18) B
- 19) C
- 20) B

DİN KÜLTÜRÜ VE
AHLAK BİLGİSİ

- 1) A
- 2) B
- 3) A
- 4) C
- 5) C
- 6) B
- 7) B
- 8) C
- 9) C
- 10) D
- 11) A
- 12) C
- 13) D
- 14) A
- 15) A
- 16) C
- 17) D
- 18) D
- 19) C
- 20) D

İNGİLİZCE

- 1) C
- 2) D
- 3) A
- 4) B
- 5) A
- 6) B
- 7) D
- 8) A
- 9) D
- 10) A
- 11) C
- 12) C
- 13) D
- 14) B
- 15) C
- 16) A
- 17) B
- 18) A
- 19) C
- 20) C

EMEĞİ GEÇEN ÖĞRETMENLERİMİZ

Siirt Millî Eğitim AR-GE Birimi

MURAT EKİNCİ

Koordinatör Okul Müdürü

KÜBRA SARAN

Bilişim Teknolojileri Öğretmeni

ELİF BEŞTAŞ
LOKMAN SEDAY
PINAR GÜL KARATUT
Türkçe Öğretmenleri

ESRA KEZER ARSLAN
BAHAR BAKIR
Matematik Öğretmenleri

AHMET ALTUN
Fen Bilimleri Öğretmeni

MEHMET NEZİR TAKDEMİR
Sosyal Bilgiler Öğretmeni

SARİYE İDİN
**Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
Öğretmeni**

EYLEM AYDIN
BÜŞRA YİĞİT
İngilizce Öğretmenleri